

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JUO
ĮSTATYMAS

1998 m. gegužės 12 d. Nr. VIII-729
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas reglamentuoja valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką bei sąlygas, valstybės ir savivaldos institucijų įgaliojimus šioje srityje tiek, kiek to nereglamentuoja kiti šio turto valdymo ir (ar) naudojimo bei (ar) disponavimo juo įstatymai.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. Turtas - materialios, nematerialios ir finansinės vertybės.
2. Nekilnojamasis turtas - žemė ir su ja susiję objektai, kurių buvimo vietos negalima pakeisti nekeičiant jų naudojimo paskirties arba nemažinant vertės bei ekonominės paskirties.
3. Kilnojamasis turtas - turtas, kurį galima perkelti iš vienos vietos į kitą iš esmės nemažinant jo vertės ar be didelės žalos jo paskirčiai.
4. Ilgalaikis materialusis turtas - turtas, kuris daugelį kartų dalyvauja gamybos ar aptarnavimo procese ir, išsaugodamas savo natūrinę formą, nenusidėvi per vienerius metus, o jo įsigijimo vertė yra ne mažesnė, kaip nustatyta Vyriausybės;
5. Trumpalaikis materialusis turtas - turtas, kurį numatoma sunaudoti ar parduoti per vienerius metus arba kurio įsigijimo vertė yra mažesnė už vertę, kurią ilgalaikiam materialiajam turtui nustatė Vyriausybė.
6. Turto valdymas - teisė įstatymų nustatyta tvarka daryti turtui fizinį bei ūkinį poveikį.
7. Turto naudojimas - naudingųjų turto savybių taikymas naudotojo poreikiams tenkinti.
8. Disponavimas turtu - teisė turtą parduoti, kitaip perleisti, taip pat išnuomoti, įkeisti arba kitokiu būdu keisti jo teisinę būklę.
9. Turto patikėjimo teisė - Lietuvos banko, valstybės ar savivaldybės įmonės, įstaigos, organizacijos teisė savo įstatuose (nuostatuose), taip pat tam tikros rūšies valstybės ar savivaldybės įmonių, įstaigų, organizacijų veiklą reglamentuojančiuose norminiuose aktuose nustatytu mastu, tvarka bei sąlygomis valdyti, naudoti valstybės ar savivaldybių jai perduotą turtą ir disponuoti juo.
10. Turto panauda - teisė pagal sutartyje nustatytą paskirtį laikinai neatlygintinai naudotis valstybės ar savivaldybių turtu įstatymų arba savivaldybių tarybų sprendimų nustatyta tvarka.
11. Turto valdytojas - valstybės valdžios ar valdymo institucija, Lietuvos bankas, valstybės įmonė, įstaiga ar organizacija arba savivaldybės taryba, patikėjimo ar nuosavybės teise valdanti, naudojanti valstybės ar savivaldybės turtą ir disponuojanti juo.
12. Liekamosios medžiagos - tinkamos naudoti detalės, mazgai, taurieji metalai, brangakmeniai, antrinės žaliavos, statybinės ir kitos medžiagos, liekančios po numatyto likviduoti turto išardymo.
13. Turto nurašymas - Vyriausybės nustatyta tvarka įformintas turto išėmimas iš apyvartos ar sandėliavimo vietų, kai šis turtas perleidžiamas ar likviduojamas.
14. Turto likvidavimas - Vyriausybės nustatyta tvarka nurašyto turto išvežimas į sąvartyną arba jo sunaikinimas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1686](#), 00.05.18, Žin., 2000, Nr.47-1340 (00.06.09), įsigalioja nuo 2000.07.01

3 straipsnis. Valstybės turto sandara

1. Valstybės turtas gali būti:
 - 1) ilgalaikis materialusis;
 - 2) nematerialusis;
 - 3) finansinis;
 - 4) trumpalaikis materialusis.
2. Valstybės ilgalaikis materialusis turtas yra:
 - 1) žemė, vidaus vandenys, miškai, parkai ir kiti nekilnojamojo turto objektai, išskyrus tuos, kurie priklauso Lietuvos Respublikos piliečiams ir juridiniams asmenims;
 - 2) žemės gelmės, taip pat valstybinės reikšmės vidaus vandenys, miškai, parkai, keliai bei kilnojamosios ir nekilnojamosios kultūros vertybės ir paminklai, jei bet kuris šiame punkte išvardytas turtas valstybei nuosavybės teise priklauso įstatymų nustatyta tvarka;
 - 3) valstybės valdžios ir valdymo institucijoms, įstaigoms bei organizacijoms patikėjimo teise perduoti pastatai ar jų dalys, statiniai ar įrenginiai;
 - 4) savivaldybėms patikėjimo teise perduoti pastatai ar jų dalys, statiniai ar įrenginiai;
 - 5) 1990 metų blokados fondo vertybės;
 - 6) kitas ilgalaikis materialusis turtas.
3. Valstybės nematerialusis turtas yra:
 - 1) valstybės vardas;
 - 2) teisė naudotis Lietuvos Respublikos heraldikos objektais;
 - 3) teisės į oro erdvę virš Lietuvos Respublikos teritorijos, jos kontinentinį šelfą bei ekonominę zoną Baltijos jūroje;
 - 4) nacionalinė radijo dažnių paskirstymo lentelė;
 - 5) valstybės valdžios ir valdymo institucijų, valstybės įmonių, įstaigų ir organizacijų vardu gauti patentai ir licencijos, taip pat teisės, atsirandančios iš patentų ir licencijų, valstybiniai sertifikavimo ženklai, techniniai projektiniai dokumentai, valstybės valdoma informacija, kurios naudojimą reglamentuoja specialūs įstatymai, informacijos apdorojimo programos ir intelektinės veiklos rezultatai;
 - 6) kitas nematerialusis turtas.
4. Valstybės finansinis turtas yra:
 - 1) gautos ir nepanaudotos valstybės biudžeto pajamos;
 - 2) Lietuvos banko kapitalas;
 - 3) valstybei nuosavybės teise priklausančios vertybiniai popieriai ir turtinės teisės, atsirandančios iš šių vertybinių popierių;
 - 4) valdant, naudojant valstybės ilgalaikį materialųjį turtą ar disponuojant juo gautos grynosios pajamos, kurios neįskaitomos į valstybės biudžetą;
 - 5) reikalavimo teisė į valstybės išduotas paskolas;
 - 6) valstybės įmonių kapitalas.
5. Valstybės trumpalaikis materialusis turtas yra valstybei nuosavybės teise priklausančias turtas, kurį numatoma sunaudoti ar parduoti per vienerius metus arba kurio įsigijimo vertė yra mažesnė už vertę, kurią ilgalaikiam materialiajam turtui nustatė Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1686](#), 00.05.18, Žin., 2000, Nr.47-1340 (00.06.09), įsigalioja nuo 2000.07.01

4 straipsnis. Savivaldybių turto sandara

1. Savivaldybių turtas gali būti:
 - 1) ilgalaikis materialusis;
 - 2) nematerialusis;
 - 3) finansinis;
 - 4) trumpalaikis materialusis.
2. Savivaldybių ilgalaikis materialusis turtas yra:
 - 1) savivaldybės pastatai ir statiniai, įrenginiai ir kiti nekilnojamojo turto objektai, nuosavybės teise priklausančios savivaldybei;

2) įstatymų nustatyta tvarka savivaldybės nuosavybėn perduoti ne žemės ūkio paskirties žemės sklypai;

3) vietinės reikšmės kilnojamosios ir nekilnojamosios kultūros vertybės ir paminklai, nuosavybės teise priklausantys savivaldybei;

4) kitas kilnojamas ilgalaikis materialusis turtas.

3. Savivaldybių nematerialusis turtas yra:

1) teisė naudotis savivaldybių heraldikos objektais;

2) savivaldybės įmonių, įstaigų ir organizacijų vardu gauti patentai ir licencijos, taip pat teisės, atsirandančios iš patentų ir licencijų, sertifikavimo ženklai, techniniai projektiniai dokumentai, informacijos apdorojimo programos ir intelektualinės veiklos rezultatai;

3) kitas nematerialusis turtas.

4. Savivaldybių finansinis turtas yra:

1) gautos ir nepanaudotos savivaldybės biudžeto pajamos;

2) savivaldybės nuosavybės teise priklausantys vertybiniai popieriai ir turtinės teisės, atsirandančios iš šių vertybinių popierių;

3) valdant, naudojant savivaldybės ilgalaikį materialųjį turtą ar disponuojant juo gautos grynosios pajamos, kurios neįskaitytos į savivaldybės biudžetą;

4) reikalavimo teisė į savivaldybės išduotas paskolas;

5) savivaldybės įmonių kapitalas ir grynas šių įmonių pelnas.

5. Savivaldybės trumpalaikis materialusis turtas yra savivaldybei nuosavybės teise priklausantis turtas, kurį numatoma sunaudoti ar perduoti per vienerius metus arba kurio įsigijimo vertė yra mažesnė už vertę, kurią ilgalaikiam materialiajam turtui nustatė Vyriausybė.

ANTRASIS SKIRSNIS

VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO ĮGIJIMAS

5 straipsnis. Valstybės turto įgijimo būdai

Valstybė turtą įgyja:

1) įstatymų nustatyta tvarka gaudama pajamų iš mokesčių, kitų įmokių ir rinkliavų;

2) gaudama pajamų iš valstybės turto valdymo ir naudojimo;

3) pagal sandorius;

4) paveldėdama turtą;

5) įstatymų nustatyta tvarka rekvizuodama visuomenės reikmėms fizinių ir juridinių asmenų, veikiančių Lietuvos Respublikos teritorijoje, turtą;

6) perimdama savivaldybės turtą, jei šį turtą valstybei nusprendžia perduoti savivaldybės taryba;

7) perimdama lobį;

8) perimdama teismo sprendimu šeimininkį turtą ir konfiskuojamą turtą;

9) kitais įstatymų nustatytais būdais.

6 straipsnis. Savivaldybių turto įgijimo būdai

Savivaldybė turtą įgyja:

1) perimdama valstybės turto, kuris perduodamas savivaldybės nuosavybėn pagal įstatymus, dalį;

2) perimdama valstybei nuosavybės teise priklausančius komunalinio ūkio, inžinerinės infrastruktūros objektus, socialinius objektus, švietimo įstaigas, neprivatizuotas gyvenamąsias ir negyvenamąsias patalpas su priklausiniais, kurortinio gydymo, rekreacijos, reabilitacijos ir poilsio tikslams skirtas įstaigas, įmones ir turto objektus, kurie gali būti perduodami savivaldybių nuosavybėn pagal Vyriausybės nutarimus, kai yra savivaldybės tarybos sutikimas;

3) įstatymų nustatyta tvarka gaudama pajamų iš mokesčių, kitų įmokių ir rinkliavų;

4) gaudama pajamų iš savivaldybės turto valdymo ir naudojimo;

5) pagal sandorius;

6) pagal testamentą paveldėdama turtą;

7) kitais įstatymų nustatytais būdais.

Straipsnio pakeitimai:

TREČIASIS SKIRSNIS

VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMAS, NAUDOJIMAS IR DISPONAVIMAS JUO

7 straipsnis. Valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo subjektai

1. Valstybės turtą patikėjimo teise valdo, naudoja ir juo disponuoja:

1) valstybės valdžios ir valdymo institucijos, įstaigos ir organizacijos, remdamosi įstatymais ir kitais teisės aktais.

2) valstybinės mokslo ir studijų institucijos, kurioms valdyti ir naudoti valstybės turtą priskiria Mokslo ir studijų įstatymas;

3) valstybės įmonės.

4) savivaldybės - šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytais atvejais.

2. Subjektų, valdančių, naudojančių valstybės turtą ir disponuojančių juo, teises ir pareigas nustato įstatymai, Vyriausybės nutarimai ir šių subjektų įstatai (nuostatai).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1686](#), 00.05.18, Žin., 2000, Nr.47-1340 (00.06.09), įsigalioja nuo 2000.07.01

8 straipsnis. Savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo subjektai

1. Savivaldybių turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja:

1) savivaldybių tarybos pagal Vietos savivaldos įstatymą - nuosavybės teise;

2) savivaldybės įmonės, įstaigos ir organizacijos - patikėjimo teise.

2. Subjektų, valdančių, naudojančių savivaldybių turtą ir disponuojančių juo, teises ir pareigas nustato įstatymai, savivaldybių tarybų sprendimai bei tų subjektų įstatai (nuostatai).

9 straipsnis. Sprendimų valdyti, naudoti valstybės turtą ir disponuoti juo priėmimo teisė

1. Lietuvos Respublikos Seimas priima įstatymus ir nutarimus dėl:

1) valstybės vardo naudojimo;

2) teisės naudotis valstybės heraldikos objektais;

3) teisės valdyti, naudoti valstybės biudžeto lėšas ir disponuoti jomis;

4) teisės valdyti, naudoti Lietuvos banko kapitalą ir disponuoti juo;

5) teisės valdyti, naudoti žemės gelmes ir disponuoti jomis;

6) teisės valdyti, naudoti valstybinės reikšmės nacionalinius parkus, teisės naudotis oro erdve virš Lietuvos Respublikos teritorijos, jos kontinentiniu šelfu bei ekonomine zona Baltijos jūroje, teisės valdyti, naudoti kilnojamąsias ir nekilnojamąsias kultūros vertybes, kurios valstybei nuosavybės teise priklauso įstatymų nustatyta tvarka, ir disponuoti jomis.

2. Šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nurodytiems subjektams valstybės turtas, išskyrus šio straipsnio 1 dalyje išvardytąjį, perduodamas valdyti, naudoti ir disponuoti juo Vyriausybės nustatyta tvarka, jeigu Lietuvos Respublikos Seimas nenustato kitaip.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1686](#), 00.05.18, Žin., 2000, Nr.47-1340 (00.06.09), įsigalioja nuo 2000.07.01

10 straipsnis. Valstybės turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo patikėjimo teise

1. Valstybės turtas patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti perduodamas įstatymų nustatyta tvarka.

2. Valstybės turtą patikėjimo teise valdo, naudoja ir juo disponuoja valstybės įmonė Valstybės turto fondas, o turtą, kuris Vyriausybės nutarimu neperduotas šiam fondui, - valstybės valdžios ir valdymo institucijos, valstybės įmonės, įstaigos ir organizacijos, taip pat šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytais atvejais savivaldybės.

3. Patikėjimo teisė į perduodamą valstybės turtą įsigalioja po to, kai valstybės turtą priimančias įgaliotas asmuo priėmimą patvirtina parašu.

4. Valstybės ir savivaldybės įmonių steigėjas Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka privalo siekti pelningos šių įmonių veiklos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1686](#), 00.05.18, Žin., 2000, Nr.47-1340 (00.06.09), įsigalioja nuo 2000.07.01

11 straipsnis. Savivaldybės perduodamo valstybės turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo patikėjimo teise

Patikėjimo teise savivaldybės valdo, naudoja ir disponuoja:

1) valstybės turtu, kuris pagal Valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybės įstatymą priskirtas savivaldybių nuosavybei, bet dar neperduotas jų nuosavybės. Jeigu savivaldybė atsisako perimti nuosavybės jai perduodamą valstybės turtą, Vyriausybės nutarimu šis turtas gali būti perduotas valstybės valdžios ir valdymo institucijoms, valstybės įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms;

2) valstybės turtu, kuris Vyriausybės nutarimais savivaldybės perduodamas įstatymų deleguotosioms valstybės funkcijoms atlikti. Jeigu pasikeičia deleguotosios funkcijos ar jų subjektai, Vyriausybės nutarimu šis turtas patikėjimo teise gali būti perduotas valstybės valdžios ir valdymo institucijoms, valstybės įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1686](#), 00.05.18, Žin., 2000, Nr.47-1340 (00.06.09), įsigalioja nuo 2000.07.01

12 straipsnis. Savivaldybių turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo

1. Savivaldybės nuosavybės teise priklausančią turtą valdo, naudoja ir disponuoja juo savivaldybių tarybos, turto savininko teises įgyvendindamos pagal įstatymus.

2. Kitos savivaldos institucijos, savivaldybės įmonės, įstaigos ir organizacijos joms patikėjimo teise perduotą savivaldybės turtą valdo, naudoja bei disponuoja juo pagal įstatymus ir savivaldybių tarybų sprendimus. Su savivaldybės turtą patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti juo įgaliojais asmenimis savivaldybė pasirašo savivaldybės turto perdavimo-priėmimo aktus. Savivaldybės vardu šiuos aktus pasirašo savivaldybės tarybos įgaliojamas asmuo.

13 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių turto panauda

1. Valstybės ir savivaldybių turtas gali būti perduodamas laikinai neatlygintinai naudotis šiems panaudos subjektams:

1) viešosioms įstaigoms, veikiančioms pagal Viešųjų įstaigų įstatymą, kai bent vienas iš jų steigėjų yra valstybės ar vietos savivaldos institucija;

2) labdaros ir paramos organizacijoms bei fondams;

3) visuomeninėms organizacijoms ir politinėms partijoms;

4) valstybės valdžios ir valdymo institucijoms, valstybės (savivaldybių) įstaigoms, organizacijoms, valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms;

5) kitiems subjektams, jei tai nustatyta įstatymuose.

2. Sprendimą perduoti valstybės ar savivaldybės turtą panaudos subjektams, siekdama užtikrinti visuomenės interesus, priima Vyriausybė ar savivaldybės taryba. Sprendime turi būti nustatytos panaudos sąlygos ir nurodytas asmuo, įgaliojamas pasirašyti panaudos sutartį. Kai panaudos subjektas nutraukia veiklą, dėl kurios buvo sudaryta panaudos sutartis ir kurioje jis naudojosi valstybės ar savivaldybės turtu, panaudos sutartis pasibaigia.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1219](#), 99.06.08, Žin., 1999, Nr.55-1772 (99.06.23)

Nr. [VIII-1686](#), 00.05.18, Žin., 2000, Nr.47-1340 (00.06.09), įsigalioja nuo 2000.07.01

14 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių ilgalaikio materialiojo turto nuoma

1. Sprendimą dėl valstybės ilgalaikio materialiojo turto nuomos gali priimti valstybės turto valdytojas, jei tas ilgalaikis materialusis turtas:

1) neskirtas šalies gynybai ar saugumui užtikrinti;

2) neįtrauktas į privatizavimo programą.

2. Valstybės ilgalaikis materialusis turtas išnuomojamas viešo ar uždarojo konkurso būdu, išskyrus ilgalaikį materialųjį turtą, kurį Vyriausybė turi teisę išnuomoti ne konkurso būdu, kai:

1) vykdomi tarpvalstybiniai susitarimai;

2) toks turtas išnuomojamas užsienio šalių ambasadoms ar konsulinėms įstaigoms.

3. Valstybės ilgalaikio materialiojo turto nuomos ne konkurso būdu tvarką ir sąlygas nustato Vyriausybė.

4. Vyriausybė turi nustatyti nuomos konkurso organizavimo taisykles, kuriose turi būti:

1) viešo ir uždarojo konkurso taikymo tvarką;

2) reglamentuotos turto valdytojo pareigos organizuojant nuomos konkursą;

3) pagrindiniai nuomos sutarties reikalavimai ir patvirtinta pavyzdinė nuomos sutartis.

5. Savivaldybių tarybos joms nuosavybės teise priklausantį turtą išnuomoja šio įstatymo nustatyta tvarka pagal Vyriausybės patvirtintus nuomos konkurso taisykles ir dokumentus.

15 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių turto apskaita, indeksavimas ir ataskaita apie valstybei ir savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turtą

1. Valstybės ir savivaldybių turto apskaita tvarkoma įstatymų nustatyta tvarka.

2. Valstybės ir savivaldybių ilgalaikio materialiojo turto indeksavimą skelbia bei indeksavimo koeficientą nustato Vyriausybė, atsižvelgdama į vartojimo prekių ir paslaugų kainų indeksą. Valstybės ir savivaldybių ilgalaikis materialusis turtas turi būti indeksuojamas, kai po šio įstatymo įsigaliojimo dienos vartojimo prekių ir paslaugų kainų indeksas padidėja 1,25 karto, o vėliau - kai po paskutinio indeksavimo šis indeksas padidėja 1,25 karto. Atsižvelgdama į ilgalaikio materialiojo turto rinkos kainą, Vyriausybė atskiroms šio turto rūšims turi teisę taikyti mažesnę už vienetą indeksavimo koeficientą.

3. Vyriausybė turi teisę indeksuoti ilgalaikį materialųjį turtą ir dažniau, neatsižvelgdama į vartojimo prekių ir paslaugų kainų indeksą.

4. Ataskaitą apie valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą rengia Statistikos departamentas Vyriausybės nustatyta tvarka ir kiekvienais metais iki liepos 1 d. teikia Vyriausybei. Vyriausybė kiekvienais metais iki rugsėjo 1 d., vadovaudamasi šio įstatymo nuostatomis, privalo pateikti Seimui ataskaitą apie valstybės turtą.

5. Ataskaitą apie savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turtą bei patikėjimo teise valdomą valstybės turtą rengia savivaldybės administracija Vyriausybės nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1686](#), 00.05.18, Žin., 2000, Nr. 47-1340 (00.06.09), įsigalioja nuo 2000.07.01

Nr. [IX-351](#), 2001-06-05, Žin., 2001, Nr. 52-1810 (2001-06-20)

16 straipsnis. Turto pirkimas valstybės ar savivaldybės reikmėms

Valstybės valdžios ir valdymo ar savivaldos institucijos, valstybės ar savivaldybės įmonės, įstaigos ir organizacijos, vadovaudamosi Viešojo pirkimo ir kitais įstatymais, perka prekes ir parenka Lietuvos Respublikos bei užsienio subjektus darbams atlikti ir paslaugoms teikti.

17 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių turto perdavimas kitų subjektų nuosavybėn

Valstybei ar savivaldybėms nuosavybės teise priklausantis turtas kitų subjektų nuosavybėn perduodamas:

1) jį privatizuojant pagal įstatymus;

2) parduodant vertybinius popierius pagal Vertybinių popierių viešosios apyvartos įstatymą;

[2 punkto redakcija nuo 2002 m. balandžio 1 d.:

2) parduodant vertybinius popierius pagal Vertybinių popierių rinkos įstatymą;]

3) grąžinant valstybės skolas;

4) kitais įstatymų nustatytais būdais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-657](#), 2001-12-17, Žin., 2001, Nr. 112-4076 (2001-12-30), įsigalioja nuo 2002-04-01

18 straipsnis. Neteko galios nuo 2000 m. liepos 1 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1686](#), 00.05.18, Žin., 2000, Nr. 47-1340 (00.06.09), įsigalioja nuo 2000.07.01

19 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių turto mainai

1. Pagal mainų sutartį valstybės valdžios ir valdymo ar savivaldos institucijos, valstybės ar savivaldybės įmonės, įstaigos ir organizacijos turi teisę perleisti viena kitai joms patikėjimo teise priklausančią lygiavertį (iki 10 procentų vertės besiskiriančią) ilgalaikį ir trumpalaikį materialųjį turtą, jeigu šie mainai reikalingi valstybės valdžios ir valdymo ar savivaldybės funkcijoms įgyvendinti. Sprendimus dėl valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto mainų priima:

1) Vyriausybė arba jos įgaliota institucija - jei bent viena iš mainų šalių yra valstybės valdžios ir valdymo institucija, valstybės įmonė, įstaiga ar organizacija, patikėjimo teise valdanti valstybės turtą;

2) savivaldybių tarybos - jei abi mainų šalys yra vietos savivaldos institucijos, savivaldybės įmonės, įstaigos ar organizacijos, patikėjimo teise valdančios savivaldybių turtą.

2. Mainomas ilgalaikis ir trumpalaikis materialusis turtas įvertinamas taikant bet kokį Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatytą turto vertinimo metodą. Mainomo ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto vertės skirtumas gali būti atlyginamas kitu turtu ar pinigais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1686](#), 00.05.18, Žin., 2000, Nr.47-1340 (00.06.09), įsigalioja nuo 2000.07.01

20 straipsnis. Valstybės ar savivaldybių ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto investavimas

1. Valstybės ar savivaldybių ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto investavimas - tai pagal Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymą įvertinto valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto perdavimas privataus kapitalo įmonei, jeigu ji persiregistruavo į akcinę bendrovę ar uždarają akcinę bendrovę, už jos akcijas. Reikalavimas persiregistruoti netaikomas įmonėms, kurios iki turto joms perdavimo buvo akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės.

2. Gali būti investuojamas šis valstybės ir savivaldybių turtas:

1) valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančias ilgalaikis ir trumpalaikis materialusis turtas, kuris įtrauktas į valstybės ar savivaldybės įstaigų balansus;

2) likviduojamos akcinės bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės ilgalaikis ar trumpalaikis materialusis turtas, kuris skiriamas valstybei ar savivaldybei už nuosavybės teise priklausančias akcijas;

3) valstybės ar savivaldybės įmonių ilgalaikis ir trumpalaikis materialusis turtas Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo nustatyta tvarka sumažinus įmonės kapitalą.

3. Sprendimą dėl valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto investavimo priima Vyriausybė ar savivaldybės taryba. Vyriausybė ar savivaldybės taryba sprendimą dėl valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto investavimo į akcines bendroves ar uždarašias akcines bendroves gali priimti tik tada, kai Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymo nustatyta tvarka to turto privatizuoti nepavyko, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nustatytus atvejus.

4. Valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančias ilgalaikis ir trumpalaikis materialusis turtas įsteigiamas ar veikiančias akcines bendroves arba uždarašias akcines bendroves, kuriose dalyvauja privatus kapitalas, investuojamas (akcijos perkamos) viešo konkurso būdu, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nustatytus atvejus. Viešo konkurso tvarką nustato Vyriausybė.

5. Valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančios pastatai ar patalpos, kurių sąrašas Vyriausybės teikimu patvirtintas Seimo nutarimu, įvertinus juos pagal Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymą, Vyriausybės nustatyta tvarka gali būti perduodami už akcijas naujai steigiamai arba veikiančiai akcinei bendrovei ar uždarajai akcinei bendrovei, jeigu ji, Vyriausybės nustatyta tvarka gavusi leidimą tuos pastatus ar patalpas kapitaliai remontuoti, įstatymų nustatyta tvarka iki 1996 m. liepos 26 d. į juos investavo privataus kapitalo, kurio vertė didesnė negu 1/2 pastatų ar patalpų vertės, ir jai neiškelta bankroto byla arba nepradėta neteisminė bankroto ar likvidavimo procedūra ir jeigu pastatai ar patalpos atitinka bent vieną iš šių sąlygų:

1) pakeista ne mažiau kaip 1/2 jų pagrindinių konstrukcijų;

2) bendras jų plotas ar tūris padidintas daugiau kaip 1/3;

3) pakeista daugiau kaip 1/2 jų inžinerinių komunikacijų arba įrengtos naujos;

4) juose atlikta dalis šio straipsnio 5 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų darbų arba juose sumontuota technologinė įranga ir gamybiniai įrengimai, kuriuos išmontuojant būtų padaryta esminės žalos pastatui ar patalpoms.

6. Vyriausybė ar savivaldybės taryba per 9 mėnesius nuo privataus kapitalo įmonės dokumentų, patvirtinančių teisę į valstybės turtinį įnašą, gavimo dienos privalo nustatyta tvarka perduoti pastatą ar patalpas privataus kapitalo įmonei arba per 20 darbo dienų motyvuotai atsakyti, kodėl pagal pateiktuosius dokumentus tokiai įmonei negalima perduoti pastato arba patalpų.

21 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių turto įkeitimas

1. Valstybės ar savivaldybės įmonė, kurios steigėja yra Vyriausybė ar savivaldybės taryba, teise įkeisti ilgalaikį materialųjį turtą naudojami pagal Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymą.

2. Teisę įkeisti savivaldybei nuosavybės teise priklausančią ilgalaikį materialųjį turtą įstatymų nustatyta tvarka turi savivaldybės taryba.

Nuo 2000 m. liepos 1 d. įstatymas papildytas nauju ketvirtuoju skirsniu:

Nr. [VIII-1686](#), 00.05.18, Žin., 2000, Nr.47-1340 (00.06.09), įsigalioja nuo 2000.07.01

KETVIRTASIS SKIRSNIS

NEREIKALINGO ARBA NETINKAMO (NEGALIMO) NAUDOTI VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO PERLEIDIMAS IR NURAŠYMAS

22 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių turto pripažinimas nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti

1. Nematerialusis turtas, ilgalaikis ir trumpalaikis materialusis turtas pripažįstamas nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti, kai:

- 1) jis fiziškai nusidėvi;
- 2) jis funkciškai (technologškai) nusidėvi;
- 3) jis Vyriausybės nustatyta tvarka pripažįstamas avariniu;
- 4) jis sugenda ar sugadinamas;
- 5) jis stichinių nelaimių, avarijų metu sunaikinamas (sugadinamas) ir šis faktas atitinkamai įforminamas;

6) jo negalima naudoti dėl trečiųjų asmenų veikos, jei yra įsiteisėjęs kvotos organo, tardytojo, prokuroro nutarimas, teismo ar teisėjo nutartis nutraukti baudžiamąją bylą arba teismo ar teisėjo nutarimai nutraukti administracinio teisės pažeidimo bylą;

7) jis trukdo statyti naujus statinius arba rekonstruoti esamus statinius ar teritorijas. Ši nuostata taikoma tik nekilnojamajam turtui, išskyrus nekilnojamąsias kultūros vertybes, nustatyta tvarka suderinus naujos statybos ar rekonstravimo projektą;

8) nelieka kur jį pritaikyti.

2. Nematerialusis turtas, ilgalaikis ir trumpalaikis materialusis turtas gali būti pripažintas nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti, kai jį atnaujinti ekonomiškai netikslinga. Laikoma, kad turtą atnaujinti ekonomiškai netikslinga, kai jo remonto (rekonstravimo) išlaidos lygios naujo tokios pat paskirties ir to paties pajėgumo turto įsigijimo kainai ar ją viršija.

3. Nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti turtu negali būti pripažįstama žemė, miškai, vidaus vandenys ir finansinis turtas.

23 straipsnis. Nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės ir savivaldybių turto panaudojimas ir nurašymas

1. Panaudoti nereikalingą ar netinkamą (negalimą) naudoti valstybės ar savivaldybės nematerialųjį, ilgalaikį ir trumpalaikį materialųjį turtą, išskyrus 22 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytą atvejį, galima šiais būdais:

1) neatlygintinai perduodant patikėjimo teise iš vienos iš valstybės ar savivaldybės biudžeto išlaikomos įstaigos ar organizacijos kitai tokiai įstaigai ar organizacijai;

2) perduodant pagal panaudos sutartį viešosioms įstaigoms, labdaros ir paramos organizacijoms, fondams, visuomeninėms organizacijoms, politinėms partijoms ir kitiems subjektams, jei tai numatyta įstatymuose;

3) investuojant įstatymų nustatyta tvarka;

4) parduodant viešuose prekių aukcionuose (išskyrus nekilnojamąjį turtą) Vyriausybės nustatyta tvarka;

5) nekilnojamąjį turtą - parduodant pagal Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymą.

2. Jeigu nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės ar savivaldybių ilgalaikio, trumpalaikio materialiojo turto negalima panaudoti nė vienu iš šio straipsnio 1 dalyje nurodytu būdu, jis turi būti išardomas, o liekamosios medžiagos įtraukiamos į apskaitą. Likusį turtą, taip pat turtą, kurio išardymo išlaidos viršija laukiamą liekamųjų medžiagų vertę, galima likviduoti pašalinus kenksmingumą, jei reikia. Likviduojamas ir nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti pripažintas nematerialusis turtas.

3. Su valstybės paslaptis sudarančiomis žiniomis susijusio turto, kuris laikantis nustatytos valstybės paslaptis sudarančių žinių apsaugos reikalavimų privalomai turi būti sunaikintas, kai tampa nereikalingas arba netinkamas (negalimas) naudoti, sąrašą tvirtina Vyriausybė.

4. Valstybės ar savivaldybės įmonė, iš valstybės ar savivaldybės biudžeto išlaikoma įstaiga ar organizacija, panaudojusi turtą šio straipsnio 1 dalyje, išskyrus 1 dalies 1 ir 2 punktus, nurodytais būdais arba jį išardžiusi, likvidavusi, turi jį nurašyti.

5. Šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytu atveju pripažintas netinkamu (negalimu) naudoti nematerialusis, ilgalaikis ir trumpalaikis materialusis turtas nurašomas.

6. Valstybės ir savivaldybių turtas, pripažinus jį nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti, nurašomas, išardomas ir likviduojamas Vyriausybės nustatyta tvarka.

7. Pardavus nereikalingą arba netinkamą (negalimą) naudoti valstybės ir savivaldybių turtą, atskaičius jo saugojimo ir pardavimo išlaidas, gautos lėšos skiriamos:

1) investicijoms į valstybės ar savivaldybės įmonę, valdžiusią šį turtą;

2) kai turtą valdo valdžios ir valdymo institucijos, įstaigos ir organizacijos - 50 procentų atitinkamai į valstybės ar savivaldybės biudžetą ir 50 procentų institucijoms, įstaigoms ir organizacijoms.

24 straipsnis. Nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės ir savivaldybių turto neatlygintinas perdavimas patikėjimo teise iš vienos iš valstybės ar savivaldybės biudžeto išlaikomos įstaigos ar organizacijos kitai tokiai įstaigai ar organizacijai

1. Iš valstybės biudžeto išlaikomos įstaigos ir organizacijos, kurių steigėjai yra Lietuvos Respublikos Seimas ar Vyriausybė, be steigėjų sutikimo turi teisę neatlygintinai perduoti patikėjimo teise viena kitai nematerialųjį ir ilgalaikį materialųjį turtą, kai turto vieneto likutinė vertė neviršija 50 tūkstančių litų, ir trumpalaikį materialųjį turtą, kai jo bendra vertė per metus neviršija 50 tūkstančių litų (išskyrus nekilnojamąjį turtą).

2. Šio straipsnio 1 dalyje nenurodytos iš valstybės biudžeto išlaikomos įstaigos ir organizacijos, kurių steigėjas yra tas pats, turi teisę neatlygintinai viena kitai perduoti patikėjimo teise nematerialųjį, ilgalaikį ir trumpalaikį materialųjį turtą, išskyrus nekilnojamąjį turtą, jei steigėjas raštiškai sutinka.

3. Vieno steigėjo įsteigtos iš valstybės biudžeto išlaikomos įstaigos ir organizacijos, nenurodytos šio straipsnio 1 dalyje, turi teisę neatlygintinai perduoti patikėjimo teise kito steigėjo įsteigtoms iš valstybės biudžeto išlaikomoms įstaigoms ar organizacijoms ilgalaikį materialųjį, nematerialųjį turtą, kai turto vieneto likutinė vertė neviršija 50 tūkstančių litų, ir trumpalaikį materialųjį turtą, kai jo bendra vertė per metus neviršija 50 tūkstančių litų (išskyrus nekilnojamąjį turtą), jei abu steigėjai raštiškai sutinka.

4. Vieno steigėjo įsteigtos iš valstybės biudžeto išlaikomos įstaigos ir organizacijos Vyriausybės nutarimu neatlygintinai perduoda patikėjimo teise kito steigėjo įsteigtoms iš valstybės biudžeto išlaikomoms įstaigoms ar organizacijoms nematerialųjį ir ilgalaikį materialųjį turtą, kai turto vieneto likutinė vertė viršija 50 tūkstančių litų, ir trumpalaikį materialųjį turtą, kai jo bendra vertė per metus viršija 50 tūkstančių litų, taip pat nekilnojamąjį turtą.

5. Iš valstybės biudžeto išlaikomos įstaigos ir organizacijos turi teisę pagal Vyriausybės nutarimą neatlygintinai perduoti patikėjimo teise iš savivaldybių biudžetų išlaikomoms įstaigoms ir organizacijoms ilgalaikį materialųjį, nematerialųjį, trumpalaikį materialųjį turtą, o iš savivaldybių biudžetų išlaikomos įstaigos ir organizacijos turi teisę šį turtą pagal savivaldybių tarybų sprendimus neatlygintinai perduoti patikėjimo teise iš valstybės biudžeto išlaikomoms įstaigoms ir organizacijoms.

6. Iš savivaldybės biudžeto išlaikomos įstaigos ir organizacijos turi teisę viena kitai perduoti patikėjimo teise valdomą savivaldybės nematerialųjį ir ilgalaikį materialųjį turtą, kai turto vieneto

likutinė vertė neviršija 50 tūkstančių litų, ir trumpalaikį materialųjį turtą, kai jo bendra vertė per metus neviršija 50 tūkstančių litų (išskyrus nekilnojamąjį turtą), gavusios savivaldybės valdybos, o jeigu ji nesudaryta - mero leidimą.

7. Iš savivaldybės biudžeto išlaikomos įstaigos ir organizacijos turi teisę savivaldybės tarybos sprendimu viena kitai perduoti patikėjimo teise valdomą savivaldybės nematerialųjį ir ilgalaikį materialųjį turtą, kai turto vieneto likutinė vertė viršija 50 tūkstančių litų, ir trumpalaikį materialųjį turtą, kai jo bendra vertė per metus viršija 50 tūkstančių litų, taip pat nekilnojamąjį turtą.

8. Iš valstybės ir savivaldybių biudžetų išlaikomos įstaigos ir organizacijos neturi teisės neatlygintinai perduoti nematerialiojo, ilgalaikio materialiojo bei trumpalaikio materialiojo turto savo steigėjui, išskyrus atvejus, kai jos likviduojamos ar reorganizuojamos arba kai Lietuvos Respublikos įstatymai, Vyriausybė ar savivaldybės taryba nustato kitaip.

9. Turto perdavimas pagal šį straipsnį įforminamas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytos formos turto perdavimo ir priėmimo akte.

10. Kai turtas neatlygintinai perduodamas patikėjimo teise kitam naudotojui, turto perėmėjas jį įtraukia į apskaitą, o turto perdavėjas nurašo.

PENKTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25 straipsnis. Įstatymo taikymas

Šis įstatymas netaikomas:

1) žemės valdoms, kurių valdymą, naudojimą ir disponavimą jomis reglamentuoja kiti įstatymai;

2) Lietuvos banko turtui, kurio valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką nustato Lietuvos banko valdyba, vadovaudamasi Lietuvos banko įstatymu. Lietuvos banko turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama juo siekiant įstatymu nustatyto pagrindinio tikslo bei įgyvendinant Lietuvos banko funkcijas ir vykdant veiklą tam reikalingai infrastruktūrai sukurti bei palaikyti. Nereikalingas arba netinkamas (negalimas) naudoti Lietuvos banko nekilnojamasis turtas neatlygintinai gali būti perduodamas tik valstybės ar savivaldybių institucijoms.

Skirsnio ir straipsnio numeracijos pakeitimas:

Nr. [VIII-1686](#), 2000 05 18, Žin., 2000, Nr. 47-1340 (2000 06 09), įsigalioja nuo 2000 07 01

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-383](#), 2001-06-19, Žin., 2001, Nr. 56-1981 (2001-06-30)

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 71 straipsnio antrąja dalimi, skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMO PIRMININKAS**

VYTAUTAS LANDSBERGIS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1219](#), 99.06.08, Žin., 1999, Nr.55-1772 (99.06.23)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JUO ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1686](#), 00.05.18, Žin., 2000, Nr.47-1340 (00.06.09)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR
DISPONAVIMO JUO ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2000 m. liepos 1 d.

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-351](#), 2001-06-05, Žin., 2001, Nr. 52-1810 (2001-06-20)

VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JUO
ĮSTATYMO 15 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-383](#), 2001-06-19, Žin., 2001, Nr. 56-1981 (2001-06-30)

VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JUO
ĮSTATYMO 25 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-567](#), 2001-10-23, Žin., 2001, Nr. 93-3258 (2001-11-07)

VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JUO
ĮSTATYMO 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-657](#), 2001-12-17, Žin., 2001, Nr. 112-4076 (2001-12-30)

VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JUO
ĮSTATYMO 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. balandžio 1 d.

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2002-01-10)

autrap@lrs.lt